

حکمت

صلوات خاصه امام رضا (ع)

بارالها درود و رحمت فرست بر علی بن موسی الرضا پسندیده پیشوای پارسا و منزّه و حجت تو بر هر که روی زمین است و هر که زیر خاک، بسیار راستگو و شهید درود و رحمتی فراوان و کامل و با برکت و متصل و پیوسته و پیایی و دنبال هم همچون بهترین رحمتی که بر یکی از اولیائت فرستادی

تاثیرات جدی نفرت پراکنی آنلاین چیست؟

توزیع تنفر

قسمت سی و سوم

مبحث Online Hate یا نفرت پراکنی آنلاین تاجایی پیش رفت که تاثیر این رفتار را بر جامعه افراد هدف بررسی کردیم. تهدید و ارباب آنلاین و حتی تشویق افراد برای صدمه زدن به افراد، هدف یکی از رفتارهایی بود که نفرت پراکنان انجام می دادند. شاید ابتدا به نظر بیاید رفتار خشونت آمیز به صورت کاملاً واضحی نادرست است و افراد به صورت پیش فرض از آن حذر خواهند کرد. در نگاه اول این فکر درست است اما در مجاورت فرد یا افراد نفرت پراکن و تأثیری که حضور در این گروه بر افراد می گذارد، می تواند به راحتی اشخاص را به سمت خشونت و رفتارهای ناهنجار سوق دهد. آسیب و صدمه روحی نخستین پیامد Online Hate است. پس از آن افراطی گری و تندروی دومین پیامد است که در آن افراد به این باور می رسند خشونت علیه دیگران توجیه پذیر است. در ادامه به این مساله خواهیم پرداخت که چطور تندروی در مسیر نفرت پراکنی آنلاین تاثیر خواهد داشت و اتفاق می افتد.

زهرا صالحی نیا

کارشناس سواد رسانه

افراطی گری چطور اتفاق می افتد؟

بیشتر سازوکارهایی که به شکل گیری این رفتار منجر شده، ریشه در تجارت عاطفی و بخش احساسات فرد دارد. احساسات قدرتمندی مانند خشم، شرم، حس عذاب وجدان، تحقیر، ترس، عشق و نفرت که در بیشتر موارد نه فقط یک احساس بلکه چندین احساس از این مجموعه در حال کار هستند.

در شیب بودن

در نظریه شیب لغزنده یا The Slippery Slope این طور مطرح می شود که فرد در مسیر حرکت به سمت رفتار یا نظریه و فکری گام به گام پیش می رود و این طور نیست که ناگهان از نقطه صفر به نقطه ۱۰۰ برسد، در واقع پله ها و گام های کوچکی در این میان وجود دارد که به صورت شیبی نامحسوس او را به سمت نقطه مقصد خواهد برد. در این مسیر اصل توجیه کردن نقش مهمی دارد. افراد توانایی عظیمی در توجیه کردن رفتارهای خود دارند، حتی در مورد کارهایی که قبلاً آن را غلط می دانستند، اما با توجیهاتی می پذیرند رفتار و تصمیمی که گرفته اند درست است. همچنین شرایطی را در نظر بگیرید که فردی به درست بودن رفتار یا تفکری که پیش از این داشته و آن را غلط می پنداشته رسیده است. در این شرایط نیز ماجرای شیب لغزنده تکرار می شود، فرد در یک الگوسازی احتمال دارد به باقی رفتارها و تفکرات و نظریات خود نیز شک کند، البته

بگیریم مانند قلدری آنلاین که حتی خود فرد قلدر نیز در برخی شرایط قربانی به حساب می آمد، در نفرت پراکنی آنلاین نیز ممکن است حتی این سازوکار مطرح شده مانند گروه های ساختارمند تروریستی، یک رفتار از پیش مشخص شده نباشد. به طور مثال گروهی از جوانان در یک گروه آنلاین که در حال نفرت پراکنی نسبت به افراد یا تفکرات دیگری هستند، ممکن است به صورت فطری و تجربی اعضای جدید گروه خود را با این روش جذب کنند. نکته اینجا است که ورود از در عشق و ایجاد تعلق یکی از روش های قدیمی برای عضویت در گروه و تشویق به رفتار افراطی و تندروی است.

گروه همفکران

عارضه ای وجود دارد که در آن، گروه هایی زمان در یک هم افزایی نظرات شدیدتری نسبت به نظرات قبلی خود خواهند داشت. این مساله ممکن است به این دلیل باشد که هرچه فرد نظر متفاوتی نسبت به اکثریت داشته باشد، باید فشار بیشتری را برای تطبیق دادن خود با گروه متحمل شود، بنابراین کسانی که با اکثریت مخالف هستند احتمالاً نظر خود را تغییر می دهند. این در حالی است که کسانی که در دسته موافقان قرار دارند با یکدیگر هم افزایی کرده و بیشتر به سمت افراطی گری و تندروی پیش می روند و بیش از اعضای مخالف برای ابراز و تشدید نظر خود تشویق می شوند. به این رفتار توهم اکثریت یا majority illusion در فضاهای آنلاین گفته می شود. افراد حاضر در یک گروه که نظرات و ویژگی های مشترکی دارند این توهم بر آنها حادث می شود که این ویژگی های درون گروهی نظریات همه گیر بوده و در یک ارزیابی توهمی خود را بی شمار می دانند. این رفتار به نوعی حضور در یک اتاق پژواک یا echo chamber نیز می تواند تفسیر شود که افراد تنها صدای خود و همفکران خود را می شنوند و همین روند آنها را به سمت پافشاری و تندروی در نظر و رفتار خود پیش می برد. در یک شبکه اجتماعی، این توهم ممکن است باعث شود مردم در مورد میزان معمول بودن یک رفتار به نتیجه نادرستی برسند و باعث شود آنها رفتاری را که در سطح جهانی نادر است به عنوان یک هنجار بپذیرند.

انزوا و تهدید

دشمن یا تهدید خارجی باعث نزدیکی اعضای گروه می شود، اما وجود همین دشمن و تهدید می تواند باعث شود افراد در نظریات و رفتارهای خود شدیدتر عمل کنند، در فضای مجازی در صورتی خشونت و نفرت به نوعی رفتار دفاعی در مقابل تهدید و دشمن خارجی به حساب می آید. در گزارش های افراطی گرایی های مربوط به شبکه های اجتماعی آمده که بیشتر این رفتارهای متعصبانه از ترس ناشی می شود. رشد یک توهم از تهدید قریب الوقوع که میان گروه های تندرو باعث بروز خشونت می شود.

از بین بردن انسانیت

شاید قوی ترین تکنیک برای تقویت افراطی گری و تندروی، به تصویر کشیدن غیرانسانی بودن گروه های مخالف باشد. ترسیم مرز جدی میان گروه و دیگران باعث می شود هر اقدامی علیه افراد خارج از گروه آسان باشد. گاهی حتی دشمن وجود ندارد بلکه تنها توهمی است برای ایجاد همبستگی و اتحاد بیشتر میان گروه. برای دستیابی به این هدف باید دیگری را فرومایه، تهدیدآمیز و نفرت انگیز به تصویر کشید. این کار اغلب از طریق کاریکاتور یا ایجاد کلیشه انجام می شود. در بعضی موارد گروه های نفرت ادعا می کنند دیگران به معنای واقعی کلمه حتی انسان نیستند. غیرانسانی سازی یکی از سازوکارهای اساسی افراطی گری است.

قدرت عشق و تعلق

تأثیرات اجتماعی و عاطفی ناشی از حضور در یک گروه می تواند به همان اندازه قدرتمند باشد که هر علت یا ایدئولوژی ای که گروه به آن متعهد است. تحقیقات نشان داده اعضای گروه های نفرت که سابقه بیشتری دارند مانند برادران بزرگ در برابر جوانان آسیب پذیر عمل می کنند. این برادران یا حامیان، گوشه شنوا و رفتاری دلسوزانه برای اعضا دارند و همواره توضیحی در مورد مشکلات آنها و راهی برای بیرون رفت از این مشکلات ارائه می کنند. در واقع در این سازوکار عشق و تعلق، تأمین نیاز عاطفی در یک جمع بودن و پذیرفته شدن و مهم بودن از سمت اعضای گروه نفرت پراکن ارضا می شود و افراد در دام عشق و تعلق به این گروه گرفتار می شوند. این مساله را باید در نظر